

ОСНОВНІ ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ДЕРЖАВИ

Борисенко А. О., студентка; Христофор А. В., студентка

Науковий керівник: Алексеева Т. І., к.е.н., доцент

Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Глобалізація світової економіки багатоаспектна проблема, яка безперечно впливає на економічну безпеку будь-якої держави. Цей процес постійно породжує численні наукові дискусії і тому на сьогодні ця проблема є однією з найактуальніших у світі.

В наш час спостерігаються процеси та явища в міжнародній економіці, які супроводжуються різноманітними перетвореннями, такими як:

- сплетіння економік багатьох країн;
- створення відкритих економік;
- неконтрольоване зростання населення;
- лібералізація торгових відносин;
- переміщення висококваліфікованих кадрів.

Саме через такі процеси підвищується вразливість національних економік, зменшується їх стійкість до зовнішньоекономічних впливів, що негативно впливає на економічну безпеку держави.

Виклики, як і можливості глобалізації тісно пов'язані з її особливостями. Одні особливості глобалізації являються її можливостями, а інші є її викликами. Однією з головних особливостей глобалізації є те, що це явище супроводжується "нестримним" розширенням світових ринків для певних видів продукції, товарів чи послуг. Цей процес став одним з основних викликів, який становить глобалізація перед економічною безпекою будь-якої держави. Тому необхідно створити умови для успішного впливу глобалізації не лише на прибутки окремих корпорацій, а й на економічний розвиток економіки окремо взятої країни.

Другим основним викликом глобалізації є швидка і всеохоплююча дія кризових явищ. До останнього часу найбільш поширеними у ринковій економіці були промислові економічні кризи, які тісно пов'язані із економічними циклами розвитку хвиль Кондратьєва (довгі та короткі хвилі), що підтверджувалось практикою розвитку провідних країн світу. Найбільш суттєвий вплив на світовий розвиток спричиняють фінансові кризи. Їх неоднозначні впливи суттєво посилюються в умовах саме фінансової глобалізації, а проблематика причин криється у розвитку таких криз. Тому моніторинг, прогнозування з метою запобігання, нейтралізації чи мінімізації негативних наслідків кризових явищ є на сьогодні найбільш суттєвим [1, с. 65].

На наш погляд, для національних економік основними викликами глобалізації на сьогоднішній день виступають:

- зростаюча взаємозалежність та взаємозв'язок фінансово-економічних систем країн світу;
- послаблення і повна нейтралізація впливу традиційних національних, економічних, соціальних, територіальних, інформаційних, політичних і культурних обмежень;

- зменшення можливостей більшості країн світу стосовно формування та реалізації власної незалежної економічної політики;
- посилення нерівномірності розвитку держав світу [2, с. 312].

Таким чином, формування та розвиток сучасних викликів глобалізації пов'язано, насамперед, з тим, що до нової системи глобалізованого світу різні країни і народи виявились неоднаково підготовленими, відрізняючись за своїм економічним, демографічним, політичним, виробничим, соціокультурним потенціалом. Глобальні виклики світової економіки мали суттєвий вплив на національну економіку країн і призвели до утворення наднаціональних інститутів і перехід у їх компетенцію низки політичних, економічних, соціальних функцій, які раніше виконувалися на національному рівні. Виникнення проблем економічної, екологічної, культурної безпеки вимагає погодження дій суб'єктів міжнародних відносин; виникнення політичних, економічних, соціальних «шоків»; посилення взаємозалежності національних економік та їх взаємопроникнення.

Новітні глобальні виклики та загрози для національної економіки України призвели до зростання безробіття, бідності, пригнічення внутрішнього національного ринку, наслідком чого стало усунення України з міжнародного конкурентного середовища та зростання рівня тіньової економіки. Тому для подолання негативних явищ в економіці України необхідно здійснити радикальні зміни, щодо подальшого розвитку економічного потенціалу. Як показав світовий досвід, чим потужніша економіка країни, тим більше позитивних зрушень вона отримає від процесу глобалізації.

Література.

1. Сардак С. Нові глобальні виклики економічного розвитку / С. Сардак // Схід. – 2010. – № 6 (106). – С. 65 – 68.
2. Ткаченко Ю. В. Глобальні виклики в контексті формування інвестиційної привабливості національної економіки / Ю. В. Ткаченко // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – 2012. – № 7 (178). – С. 312 -318.

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТРАНЗИТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ

*Дехтяренко Н. І., Навіцкас В. А., Сорокіна А. В., студенти
Науковий керівник: Алексєєва Т. І., к.е.н., доцент
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ*

Транспортна система у зовнішньоекономічних зв'язках займає одне з основних позицій у світовій економіці. За рахунок транспортних перевезень вирішуються питання щодо надходжень у бюджет країн світового співтовариства.

Вигідне географічне положення України, розвинена транспортна мережа, наявність портів сприяли тому, що обсяги транзитних вантажопотоків через